

Jaap Zwitser

Is er dan niemand die mij begrijpt?

Lessen uit 1 Samuël 1 en 2

1 Samuël 1 en 2

Soms word ik geconfronteerd met onbegrip en ongevoeligheid. Niet altijd raakt het mij, maar er zijn momenten dat het mij wel raakt en innerlijk behoorlijk in verwarring brengt. Hoe komt het dat ik hier zo onevenwichtig op reageer, en welke weg moet ik bewandelen om van binnen weer rustig te worden en de harmonie in mijn leven terug te vinden?

Voor deze problematiek geeft de Bijbel aan Gods kinderen praktische voorbeelden uit het leven van andere gelovigen. Het eerste boek van Samuël begint met een voorbeeld van een huisgezin. Het is wel een bijzonder gezin: de vader heeft niet één, maar twee vrouwen. De vader heeft een prachtige naam, Elkana, en dat betekent: God de Schepper. Raar eigenlijk, dat Elkana niet leefde volgens de scheppingsorde van God, waarbij Hij aan de man niet meer dan één vrouw had toegekend.

Elkana leefde kennelijk in een tijd, waarin meerdere zekerheden op losse schroeven waren komen te staan. Neem bijvoorbeeld het gaan naar Silo om te offeren. Volgens het voorschrift van Deuteronomium 16:16 moest elke man driemaal per jaar voor het aangezicht van de Heere verschijnen, maar Elkana leek genoeg te nemen met eenmaal per jaar (1 Sam. 1:3). Een ander voorbeeld heeft te maken met de inrichting van de tabernakel. In het boek Exodus vinden wij geen aanwijzingen voor het plaatsen van een rustbank of een stoel. In de tijd van Elkana zat de priester Eli op een stoel bij de deurpost van de tempel van de Heere (1 Sam.

1:9). Wat lijkt de situatie van nu toch veel op de tijd van toen. Op godsdienstig en maatschappelijk terrein zien wij nauwelijks verschil.

De vrouwen van Elkana heetten Hanna en Peninna. Ook deze namen hebben een prachtige betekenis: Hanna betekent 'genade' en Peninna betekent 'parel'. Peninna had kinderen, maar Hanna had geen kinderen. Opmerkelijk genoeg had Elkana Hanna lief (ondanks het feit dat zij geen kinderen had), en dit wordt niet vermeld van Peninna. Hoe mooi had het leven in dit huisgezin kunnen zijn, leven met genade en een parel onder één dak! Maar de werkelijkheid was anders.

Na de introductie (1 Sam. 1:1-3) lezen wij een aantal schokkende zaken, die op Hanna een behoorlijke impact moeten hebben gehad:

- a. Op de dag dat Elkana ging offeren, gaf hij aan Peninna en aan al haar kinderen één deel van het offervlees, maar aan Hanna gaf hij een speciaal (mogelijk dubbel) deel, omdat hij haar lief had. Elkana bedoelde dit ongetwijfeld goed, maar het maken van onderscheid was beslist niet in het voordeel van Hanna;
- b. Peninna treiterde Hanna voortdurend, omdat zij geen kinderen had. Hanna moest al heel wat jaren dit treiterende gedrag van Peninna verdragen;
- c. Elkana zag wel dat Hanna veel huilde en niet at, maar hij ging erg ongevoelig met de situatie om. Hij deed het af met de vraag, of hij haar niet meer waard was dan tien zonen. Wat kunnen mannen toch ongevoelig zijn! Elkana zelf was toch niet de oplossing van Hanna's verdriet? Had Hanna niet veel meer gehad aan een troostende echtgenoot met een arm om haar heen?

Hanna is ten einde raad. Niemand begrijpt haar: Peninna niet, Elkana niet, niemand in haar directe omgeving tenminste. Hanna is bitter bedroefd en huilt onophoudelijk. Zij staat er helemaal alleen voor. Wat zou zij graag moeder willen zijn! Maar het is allemaal anders gelopen. In ons leven gebeuren die dingen ook. Iets waarop ik gehoopt had, gaat toch niet door; het loopt anders dan ik verwacht had en waarvoor ik gebeden had. Wat moeten wij doen, als alles anders loopt in ons leven? Waar moet ik heen met al mijn vragen, zorgen, problemen en verdriet? Wat doet Hanna? Zij geeft mij (ons) het goede voorbeeld: zij bidt tot de Heere, zij stort haar hart (ziel) uit voor Gods aangezicht.

Paulus adviseert ons hetzelfde in Filippenzen 4:6, waar we lezen: 'Weest in niets bezorgd, maar laat in alles, door gebed en smeking met dankzegging, uw

verlangens bekend worden bij God'. Als wij dat doen zoals Hanna, zal het leiden tot een merkbaar effect: 'De vrede van God, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaren in Christus Jezus' (Fil. 4:7). Het is een geweldige ervaring als de vrede terugkeert in mijn onrustige hart. Wat ik vaak gezongen heb, is waar: 'Dikwijls derven wij veel vrede, dikwijls drukt ons zonde neer, juist omdat wij 't al niet brengen in 't gebed tot onze Heer'.

Zelfs bij de priester Eli ondervond Hanna onbegrip. Omdat Hanna bij zichzelf sprak en alleen haar lippen zich bewogen, maar haar stem niet te horen was, dacht Eli dat zij dronken was: 'Hoelang zult u zich nog dronken gedragen? Ontdoe u van de wijn!' Hanna legde hem uit dat zij zo lang gesproken heeft, omdat zij door zorg en smart gekweld werd, een diepbedroefde vrouw. Daarop antwoordde Eli haar positief: 'Ga in vrede, en de God van Israël zal u geven wat u van Hem gebeden hebt'.

Het gebed van Hanna werd gehoord én verhoord: Samuël werd geboren. Zijn naam betekent: van de Heere gebeden. Hanna doet vervolgens wat Deuteronomium 23:21 zegt over de geloften: 'Wanneer u de Heere, uw God, een gelofte gedaan hebt, mag u niet aarzelen die na te komen'. Na verloop van tijd brengt zij de kleine jongen bij de priester in Silo, in het huis van de Heere.

Hanna bezoekt haar zoon elk jaar (1 Sam. 2:19), en neemt telkens een bovenkleed voor hem mee. Zij weet als moeder precies welke maat hij een jaar later nodig heeft! Het bovenkleed past hem precies. Deze korte vermelding bevat voor mij (ons) een praktische les. Is wat ik meeneem (een geestelijke boodschap, een toespraak of een bemoedigend woord) wel passend voor anderen? Spreek ik over de hoofden heen, of is mijn taalgebruik te kinderlijk? Heb ik goed ingeschat tegen wie ik spreek? Hanna hield rekening met de groei van haar zoon. Wat een mooi voorbeeld!

Samuël kreeg nog drie broers en twee zussen (1 Sam. 2:21). Hanna werd dus de moeder van zes kinderen! In haar lofzang (in 1 Sam. 2:1-10) staat iets opmerkelijks. In vers 5 lezen wij: 'Zelfs de onvruchtbare heeft er zeven gebaard'. Waarom staat hier *zeven*? Hanna kreeg toch zes kinderen? Zonder het zelf te beseffen, spreekt Hanna hier profetische taal. Er is wel degelijk sprake van een Zevende in haar lofzang. In vers 10 staat: 'Hij zal Zijn Koning kracht geven en de hoorn van Zijn Gezalfde opheffen'. De Zevende, de Volmaakte: dat is Christus, de Gezalfde van God (Ps. 2:2 en Hand. 4:26).

Vader, ik dank U voor Hanna! Dank U dat zij mij herinnert aan het gebed en aan Uw vrede. Van binnen ben ik weer rustig geworden en de harmonie is teruggekeerd. Uw genade is ook voor mij genoeg, ook als mijn gebeden niet direct verhoord worden.

OudeSporen 2021

